

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 สถานภาพการศึกษาประวัติศาสตร์ลาวสมัยพรีโมเดิร์น (Premodern)	1
1.2 วัตถุประสงค์และความสำคัญของการศึกษา	3
1.3 หลักฐานที่ใช้ในการศึกษา	5
1.3.1 หลักฐานภายใน	5
1.3.1.1 ตำนาน	5
1.3.1.2 กฎหมายโบราณ	7
1.3.1.3 จารึก	9
1.3.2 หลักฐานภายนอก	11
1.3.2.1 บันทึกการเดินทางของ G.Van Wuysthoff และผู้ช่วยงาน	11
1.3.2.2 บันทึกของ G.F.de Marini	12
1.3.2.3 เอกสารจีนโบราณ	13
1.4 การสำรวจภาคสนาม	14
1.5 บทนิยามคำศัพท์	15
1.5.1 การแบ่งยุคสมัยของประวัติศาสตร์ลาว	15
1.5.2 กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศลาว	17
1.5.3 พัฒนาการของ "หน่วยทางการเมือง"	17

บทที่ 2 รัฐการค้าภายในภาคพื้นทวีป (คริสต์ศตวรรษที่ 14-15)	20
2.1 การสถาปนาอาณาจักรล้านช้าง	20
2.1.1 พัฒนาการของหน่วยทางการเมืองในหลวงพระบาง	20
2.1.2 ศักยภาพทางเศรษฐกิจของหลวงพระบาง	26
2.2 อิทธิพลทางเศรษฐกิจจากรัฐใกล้เคียง	29
2.2.1 การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของญวนนาน	29
2.2.2 ความสัมพันธ์ในระบบบรรณาการกับราชวงศ์หยวนและหมิง	34
2.2.3 ความสัมพันธ์กับอาณาจักรเขตทะเลทางใต้	39
2.2.3.1 เส้นทางจากหลวงพระบางไปสู่สุโขทัย	40
2.2.3.2 เส้นทางจากสุโขทัยไปสู่บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน	41
2.2.3.3 เส้นทางจากสุโขทัยไปสู่บริเวณชายฝั่งอ่าวไทย	44
2.3 อาณาจักรล้านช้างตอนต้นในฐานะที่เป็น “รัฐการค้าภายในภาคพื้นทวีป”	47
บทที่ 3 การย้ายศูนย์กลางการค้าจากหลวงพระบางสู่เวียงจันทน์ (คริสต์ศตวรรษที่ 16)	49
3.1 รัฐเมืองท่าทางใต้ใน “ยุคของการค้า”	49
3.1.1 ภาคพื้นทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับการค้าระหว่างชาติ	49
3.1.2 อยุธยาตอนต้น	58
3.1.3 กัมพูชาหลังสมัยเมืองพระนคร (อังกอร์)	66
3.2 อาณาจักรล้านช้างในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ	68
3.2.1 พัฒนาการทางการเมือง	68
3.2.2 การขยายตัวของเครือข่ายทางเศรษฐกิจ	72
3.2.2.1 เมืองหลวงพระบางและเขตใกล้เคียง	75
3.2.2.2 เมืองด่านซ้ายและเขตใกล้เคียง	77
3.2.2.3 เมืองหนองหานน้อยและเขตใกล้เคียง	78
3.2.2.4 เมืองธาตุพนมและเขตใกล้เคียง	79
3.3 ศูนย์กลางการค้าแห่งใหม่	82
3.3.1 เวียงจันทน์ก่อนการย้ายราชธานี	82
3.3.2 ความหมายของการย้ายราชธานี	85

บทที่ 4 ระบบเศรษฐกิจใน "ยุคทอง" (คริสต์ศตวรรษที่ 17)	89
4.1 สินค้า	89
4.1.1 สินค้าขาออก	89
4.1.1.1 ทองและแร่ธาตุชนิดอื่นๆ	92
4.1.1.2 กายาน	92
4.1.1.3 ครั่ง	93
4.1.1.4 นอแรด งาช้าง และหนังกวาง	94
4.1.1.5 ชะมดเขี้ยว	95
4.1.2 สินค้าขาเข้า	97
4.2 โครงสร้างสังคม	98
4.2.1 กษัตริย์ (รวมวงศานวงศ์)	99
4.2.2 ขุนนาง (รวมเจ้าเมืองท้องถิ่น)	101
4.2.3 ไพร่	105
4.2.4 พ่อค้าต่างชาติ	107
4.2.5 ข้อย (ทาส)	108
4.2.6 ลาวเทิง - ชาวบ้านในเขตภูดอย	109
4.3 ระบบหมุนเวียนสินค้า	112
4.3.1 ระบบส่วย	112
4.3.2 การค้าภายใน	114
4.3.2.1 การค้าระหว่างแหล่งผลิตสินค้ากับแหล่งรวบรวมสินค้า	115
4.3.2.2 การค้าระหว่างแหล่งรวบรวมสินค้ากับศูนย์กลางการค้า	122
4.3.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง	125
4.4 การเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจภายในกับตลาดต่างประเทศ	126
4.4.1 อยุธยาตอนปลาย	126
4.4.2 กัมพูชาสมัยราชวงศ์อุดง	129
4.4.3 Quang-nam (โคจิ่นจิ่น)	132
4.5 อวสานและมรดกของ "ยุคทอง"	134

บทที่ 5 บทสรุป	139
ภาคผนวก : ปัญชีจารีกลาว	143
บรรณานุกรม	156
ประวัติผู้เขียน	168

สารบัญตาราง

	หน้า
1. "อาณาเขตปราบปราม" ของพ่อขุนรามคำแหง	24
2. การส่งคณะทูตของลาวไปยังจีนระหว่าง ค.ศ.1402-98	37
3. ความถี่ของการส่งคณะทูตบรรณาการไปยังจีน	52
4. การส่ง Shuin-sen ไปสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	56
5. จำนวนสำเนาเงินจากท่าเรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปยังญี่ปุ่น	57
6. เมืองพระยามหานครใน กฎมณเฑียรบาล	63
7. เมืองเอก โทและตรีใน พระโอยการตำแหน่งนาทหารหัวเมือง	63
8. การกระจัดกระจายของจารีกลาว (ก่อน ค.ศ.1700)	73
9. ผลิตผลสำคัญๆของอาณาจักรล้านช้างในคริสต์ศตวรรษที่ 16-17	90
10. การส่งออกของ "ของป่า" ของประเทศลาวปัจจุบัน (ค.ศ.1995-96)	91
11. ขนชั้นทางสังคมในคริสต์ศตวรรษที่ 17	99
12. ตำแหน่งของขุนนางในคริสต์ศตวรรษที่ 17	102
13. สินค้าขาออกของสำนักงานการค้า VOC ประจำอยุธยา (ค.ศ.1633-63)	127

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
1. เครือข่ายทางเศรษฐกิจของอาณาจักรล้านช้างในคริสต์ศตวรรษที่ 16-17	83
2. การค้าในภาคเหนือของลาวสมัยอาณาจักรล้านช้าง	116
3. แบบแผนพื้นฐานของการค้าในกลุ่มแม่น้ำโขงตอนกลาง	121
4. ระบบหมุนเวียนสินค้าในคริสต์ศตวรรษที่ 17	124